

Tóth Tibor

Tóth Tiborral a Komáromi Jókai Színház igazgatójával a Jászai Mari-díja kapcsán, pályájának meghatározó szerepeiről beszélgettem, valamint arról, hogy megéri-e bátor, szókimondó színházat csinálni egy szlovákiai magyar színházban?

→ Sinkó Gyula

Gratulálunk a Jászai Mari-díjhoz! Mennyire fontos ez az elismerés az Ön életében, aki végigjárta a színházi számléltérát, volt színpadtechnikus és színpadmester, segédszínész és diplomás színész, sűgő és művészeti vezető, majd igazgató.

Hazudnék, ha azt mondanám, hogy közömbösen fogadtam, ráadásul icipicit meglepetésszerűen is ért, mert köztudott, hogy a Jászai Mari-díj kurátorai a színházvezetőknek nem szívesen osztogatják ezt a díjat. Kétségtelenül ez az egyik legrangosabb szakmai díj pályánkon, de ugyanolyan hévvel és lelkesedéssel űzi az ember a hivatását ez után is, mint előtte. Így utólag nagyon jót tett nekem, hogy a nulláról indultam a szakmában, hiszen átlátom az egészet, nincs olyan munkaköre a színháznak, amibe ne kös-

toltam volna bele. Mondjuk úgy: nem lehet túljárni az eszemen, ezeken a szakterületeken.

Melyik szerepében tudott a legjobban kiteljesedni? Melyik alakítására a legbüszkébb? *Liliom* szerepe Molnár Ferenc darabjában? *McMurphy*, a *Szál a kakukk fészkére* című daraból? *Petronius a Caligula helytartójából*? *A Mágness Miska* főszerepe? *Káin*? *Barabbás*? *Ványa bácsi*? *Vagy az ír terrorista a *Macskabaj*ból?*

Engem a markánsabb, vadabb, férfiasabb szerepek szoktak megtalálni, de öltöztem már nőnek is a színpadon, és játszottam Billy Flinnt a Chicagóban. A legszívesebben azokra a szerepeimre emlékszem, amikor egy különlegesen jó próbaanyagot végén születik meg egy alakítás. *A Liliom*-nál nagyon fiatal voltam – még főiskolás –, de szívesen emlékszem vissza rá. A *McMurphy* óriási közönség-siker volt, de a próbaanyagata nem volt problémamentes. Nagyon szívesen emlékszem a Vidnyánszky Attila rendezte *Don Juan*ra, az egy remek próbaanyag volt. Nagyon élveztem a Gali László rendezte *Káin és Ábel*t, a Telihay Péter rendezte *Tartuffe*-ot, vagy Trigorint a *Sirály*ban. Mit is említek még? Jaj, a Verebes Pista! *A Semmi és végtelen* című darabban – ami *Becsületbeli ügy* címen ment a mozikban – én játszottam azt a szerepet, amit Tom Cruise alakít a filmen. Ez egy emlékezetes alakítás volt, talán ebben

voltam a legjobb. Ottó a *Bánk Bán*ból is emlékezetes, ami szintén Verebes rendezés volt.

És a legújabbak?

A Caligula helytartójában Petronius most nagyon mélybe vág, hezitáltam is, hogy eljátsszam-e? Nagyon élvezem, kicsit benne van a színészi létem is, a színházvezetői vívódásom a mindenkorai hatalommal, a fenntartókkal és nagyon aktuális politikailag.

Szókimondó, bátor színháza van Révkomáromnak, olyan színháza, ami attól sem fél, hogy bírálja a színpadról a magyar és a szlovák politikusokat. *A Sári bíróban* Dögüljön meg mindegyik! – hangzik el a képviselőkre vonatkozóan, a *Caligula helytartója* még meszebbre megy, egy nem éppen előnyös klipben felsorakoznak a közelmúlt magyar és szlovák politikusai. *Megéri bátornak lenni ma Magyarországon és Szlovákiában?*

Szerintem bátornak lenni mindig megéri. A bátorság önbecsülést és gerincet ad az embernek. Én úgy gondolom, hogy nem kell direkt módon provokálni a hatalmat, de azért a színház arra hívott, hogy tükröt tartson olyan ügyek elé, amelyekről úgy gondolja, hogy nem mindig helyenvalóak. Ebből a tükrőből a néző lássa meg önmagát, vagy az aktuális politikai, vagy társadalmi helyzetet. Ez a *Sári bíróban* is így van, a *Caligula helytartójában* nagyon markánsan így van, és így lesz Gogol *Revizor*ában is.

Nem kell odaadni a politikai irányzat miatt.

Nem szabad odaadni, mert az áll az ember, megvesztegethetővé válik, ezáltal igényeket támaszthatnak iránta, ezáltal elveszti a szabadságát. Neves magyar és szlovák rendezők dolgoznak a Komáromi Jókai Színházban, és remek magyar színészek vendégeskednek itt.

Az ember megpróbál a lehetőségeihez mérten, a kapcsolatai révén, az anyagiak függvényében olyan alkotótársakat szerződtetni, akikkel ő megbízik, akikkel közös színházi nyelvet beszél. Ha nem tudok kiosztani egy szerepet a színházon belül, és tudom, hogy az ordít – mondjuk – Csuja Imre után, akkor, ha megoldható, meghívom. Mi a szlovákiai és a magyar színházi életből egyszerre táplálkozunk, tulajdonképpen két köldökzsinóron lógunk, két-fajta színházkultúra hat ránk, ebből sajátítjuk el a legjobbat, ez alkotja a mi színházunk specifikumát.

Ez előnyt jelent? Azt gondolná az ember, hogy vidéki színházként, szlovákiai magyar színházként nincsenek a legjobb helyzetben.

Halmazottan hátrányos helyzetűek lennénk?

Napjainkban minden színház a létéért küzd, de ha szakmai szemmel nézem, akkor jól lehet ebből kihasználni, sokkal több lehetőséget táplálkozunk ebből, több inger ér be hozzánk, és ez jól tesz a színházi munkában.

